SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

.. 71 CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, APRIL 10, 1946 LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Lojzetu Adamiču izprašujejo ožji rojaki vest

Jože Adamič, doma iz Spod. Blata št. 6, obč. Grosuplje, nam poslal v priobčitev več odprtih pisem na svojega bratranca, ...eta Adamiča, ki jih tu priobčamo, kakor sledi:

Zadnje pismo iz mrtve domovine

"Pod mehkim, visokim šotorom dolenjskega neba, ki se ...ja čez nasipe gora daleč v ...ejnost vesolja, leži kakor ...ju sveta v ilovnatem na... dolenjske zemlje žalska ...ja, ki je posvečena zavet... ...ćencu sv. Lovrencu. Ko... belih hiš je stisnjena na za... koncu koritaste doline v ... grozd. To je žalna. Za ... severno plat se vzdiguje razpotegnjeni hrib Sto..., ki sega od Blata do Višnje... Po njegovem temenu teče ... iz Ljubljane na dolenjsko kakor bela proga po hrbtu ... mirnega krokodila. Na ...hodni strani se vzdiguje Mrzla gora, proti zapadu pa ...guje položni greben Roj... Onstran njega se odpre ...ljska kotlina in se pogled sprosti prav do gorenjskih snežnikov. Na vzhodnem robu kotline so vasi Gatina s cerkvico sv. Janeka Krstnika in žegnanjem o krasu, nato ob cesti pod Kamno gorico Blato in na robu travnatega Loga ostanek nekdanje graščine Praproče. V mogočnih zgradbah nekdanje graščine gospodarijo zdaj trije Adamiči bratje — in v enem delu te nekdanje graščine je bil Tvoj dom, Louis Adamič.

"Pred leti si tudi odšel iz tega sveta, ki je ves ozek, domač in zdrav kakor naša zemlja, v široki svet za srečo in kruhom. Gotovo se še spominjaš kako si spomladi kot otrok nabiral v Kamni gorici nad gradom zvončke in telo in v jeseni ciklame. Spominjaš se, kako si o kresu šel na žegnanje na Gatino, ko je zorel

(Dalje na 2 strani)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

...DESET DUHOVNIKOV JE SEDAJ V SLOVENIJI POD KLJUČEM. — Po zanesljivih ...stih je sedaj zaprtih v ...riji 60 katoliških duhovnikov, ...doma v Ljubljani deloma v ... mestu. Kaj z njimi nameravajo, se ne da dognati. Ali je ... radi tega, da se ljudi drži v strahu, ali nameravajo po... pred sodišče in likvidirati. ... vsak način je to del pre...ja katoliške Cerkve, ker ... tudi najbolj neumen partizan ne verjame, da so to sami ... Med zaprtimi duhovniki je tudi g. Slapšak, ki ima ne... Ameriki brata duhovnika. ... kaplan v Št. Jerneju na ...jskem. V procesu pred ...m je bil njegov župnik ...nik obsojen na smrt. Men...ijo, da se morajo sedaj ...koliko znesti tudi nad ka...

PRAVOSLAVJE SLOVENIJI. — Novi režim poskuša vse ..., da bi zadal čim večje ... katoliški Cerkvi na Slo...em. Četudi so na vladi sa...verci, vendar pospešuje...j v Sloveniji pravoslavje. ...mislijo čimveč ljudi odvrniti od katoličanstva. Po ustavi ...kev ločena od države. Pu... so si odprta vratca, da ...z državnim denarjem na... katoličanom. V ustavi je, ...re država podpirati Cer... Sloveniji, kot je videti, bo ...ala pravoslavje. ... Mariboru so nastavili kot ...avnega duhovnika Goraz...eva. V Ljubljano pa ima ... odpadli katoliški duhovnik ... Ulaga. Bil je svoječasno ...nik mariborske škofije, ... pa je delal v Belgradu ...het. Vojna zmeda je tu...ga zmešala. Sprl se je s ...m Ujčičem, nato se oženil ...al pravoslaven prota. Se... tega odpadnika partiza...eklj v Ljubljano, da bi ...al škodo in zmedo.

...TISKI MENIHI, katerim so ...li vse imetje in tako one...li nadaljni obstoj v staro... Stični, se mislijo naseliti ...em Tirolskem. Nekaj jih ...elaj v Španiji, kjer obna... samostan Pueblo v provin... ...rabona. Tam so namreč v ... civilni vojski poklali vse ... cistercijance te provin...enci sedaj obnavljajo to provinco. Nekaj jih morda odpotuje v Argentino, od koder so dobili tozadevni poziv.

V RIM SO PRIBEŽALE štiri slovenske usmiljenke. Znano je, da so se na te redovnice partizani najhuje spravili in jih razgnali. Vse so hotele na Francosko, kjer imajo materno hišo. Toda partizanska vlada jim tega ni dovolila. Tudi to menda v imenu nove svobode. Vsa poročila soglašajo, da so se usmiljenke v tem preganjanju zelo dobro držale. Le par izjem je bilo.

Banka je še vseeno najboljša

Philadelphia. — William Solomon, star 63 let, je pri bančnem krahu leta 1933 izgubil precej denarja. Zato ni bankam več zaupal in je spravljal svoje prihranke v star čevelj. Nabral si je že več kot $4,000. Pa so ga obiskali neke noči roparji, mu odnesli čevelj z denarjem, zraven pa še 24 parov nylon nogavic, 2 radijska aparata, dvoje novih oblek, 8 novih srajc in še mnogo drugega.

NOVI GROBOVI

Frank Magdalenc

Kot smo že včeraj nakratko poročali je umrl Frank Magdalenc, po domače Štajerc, stanujoč na 10713 Prince Ave. Bil je star 63 let. Doma je bil iz vasi Orehov pri Sevnici na Štajerskem, odkoder je prišel sem leta 1911.

Pokojni je bil član društva Sloga št. 1 SNPD, samostojnega društva sv. Alojzija, društva Tabor št. 139 SNPJ ter društva Danica št. 34 SDZ.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, rojena Sčuk, sina Franka, hčere: Mary Rožanc, Frances Zadnik, Sophie Knautz, Albina Konecny, Jane Gospodarich, Anna Sternad ter vnuke, brate: George, Joseph, Ivan in sestro Mary Jeraj.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfoliatovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Lovrenca ob 9 in na Kalvarijo. Naj v miru počiva v ameriški zemlji, preostalim izražamo naše iskreno sožalje.

Vlada je spustila iz rok kontrolo nad cenami manjših predmetov

Washington. — Urad OPA naznanja, da ne bo več kontroliral cen mnogim manjšim hišnim potrebščinam in nekateri mašineriji v industriji. Vsled tega bodo cene nekaterim gotovo poskočile, kar je tudi pričakovati. OPA pravi, da če bi cene le preveč poskočile, da bo vzel potem predmete nazaj v svoje varstvo.

Pod vladno kontrolo niso torej več taki predmeti, kot: žepni noži, palice za zastore, obešalniki za obleko, ščetke, sušilna stojala, zmrzovalci za sladoled, sveče, škarje, toplomeri, kompasi, denarnice, lasne igle, odpirači za steklenice, brusilci nožev in drugo tako blago.

Nizozemska ne bo dala pive žejni Ameriki

New York. — Nizozemska vlada poroča, da se noče okoristiti s položajem v Zed. državah, kjer tako primanjkuje pive, zato je prepovedala izvoz pive v Ameriko. Prvotno je nameravala poslati Nizozemska v Ameriko 200,000 zabojev pive letos.

Sovjeti prekinili bojkot Zdr. narodov

NOGAVICE REŠILE STANOVANJSKO KRIZO

Grand Forks, N. D. — To mesto je kaj hitro rešilo stanovanjsko krizo in sicer s pomočjo 515 parov nylon nogavic.

Potom radia je bila dana ponudba par "nylon" nogavic vsakemu, ki bi dal v najem sobo ali apartment enemu izmed 375 vojnih veteranov, ki ne morejo dobiti stanovanja. Še pred zaključkom programa so oglaševalci oddali že po en par nogavic 185 osebam, ki so oddale po eno sobo in 165 osebam, ki so oddale v najem po dve ali tri sobe stanovanja, po dva para teh dragocenih nogavic.

Cleveland dobi dve novi tovarni za izdelavo avtomobilov

Tovarni za izdelavo lahkih Chevrolet avtov bosta na zapadni strani Clevelanda

Dve tovarni za gradnjo avtov bo postavila General Motors korporacija in sicer na zapadni strani Clevelanda v Parma in Brook Parku. Načrti so že vsi pripravljeni in se pričakuje, da bosta tovarni v obratu že v sredini prihodnjega leta.

M. E. Coyle, generalni poslovodja pri Chevrolet diviziji G. M. korporacije je rekel, da je Chevrolet vprašala administracijo za civilno produkcjo za dovoljenje za gradnjo ene tovarne na prostoru 1,000,000 kv. čevljev na zemljišču med Hummel in Eagles Rd. v Brook Parku in druge tovarne na prostoru 1,500,000 kv. čevljev na vogalu Brookpark in Stumpf Rd.

Brook Park tovarna bo imela elektrarno in uradniške prostore. V tej tovarni bo zaposlenih takoj do 5,000 delavcev in bodo izdelovali motorje, osi, transmisije in druge avtomobilske dele. Tovarna v Parma, ki bo tudi zaposlila do 5,000 delavcev pa bo izdelovala ogrodja in dokončno izdelovala avtomobile.

Socialisti so zmagali pri volitvah v Milanu

Rim. — Pri mestnih volitvah v Milanu so prošlo nedeljo zmagali socialisti z večino kakih 60,000 glasov. To se računa na podlagi poročil iz 874 izmed 902 mestnih okrajev. Tako poroča italijanska časnikarska agencija ANSA.

Glasom teh poročil, ko se še ne ve izida v 29 vardah, so dobili socialisti 220,534 glasov, krščanski demokrati 163,468 in komunisti 157,343 glasov. Poročila iz drugih mest kažejo, da so dobili levičarji skoro povsod nekaj večine.

Nadaljni prispevki za kandidata E. J. Kovačiča

Za kampanjo Edward J. Kovačiča, ki kandidira za urad okrajnega komisarja so prispevali še sledeči: Frank in Mary Modic, 1303 E. 55. St. $25.00; Mrs. Rose Tofant $20.00; neimenovan prijatelj $10.00; po $5.00: Three Corners Cafe, Hecker Tavern, Paul Zahurancik in Tony Marolt Cafe; Tony in Anni Delicatessen $2.00.

Po dveh tednih odsotnosti se je sovjetski poslanik Andrei A. Gromyko vrnil na sejo združenih narodov. O perzijskem vprašanju se ne bo razpravljalo na teh sejah, dokler se sovjetske čete ne umaknejo iz Perzije.

New York. — Sovjetski poslanik Andrei A. Gromyko, ki je pred 13 dnevi jezno zapustil zborovanje Varnostnega koncila združenih narodov v New Yorku, se je včeraj zopet vrnil na svoje mesto in tako prisostvoval 31. zasedanju tega koncila.

Gromyko se je vrnil na svoj sedež v zbornico ravno v času, ko je poljska delegacija dolžila, da prisotnost diktatorja Franca v Španiji in njegove aktivnosti ogrožajo svetovni mir. Obenem je poljska delegacija tudi zahtevala, da se o perzijskem vprašanju ne razpravlja na teh sejah, dokler se sovjetske čete ne umaknejo iz Perzije.

Poljaki so se opirali na člen 34 čarterja Združenih narodov, ki pravi, da ima ta koncil pravico, da preišče vsako oporečno delovanje katerega koli naroda, ki bi moglo privesti do mednarodnih zapletljajev ali nesoglasij.

Pričakuje pa se, da bodo Zed. države in Anglija nasprotovale zahtevam poljske delegacije glede Španije. Vendar pa je rekel državni tajnik James F. Byrnes na konferenci časnikarjev, da je vse odvisno od tega, kakšne zahteve in pritožbe bodo podali Poljaki v tem oziru. Kljub temu, da je včerajšnja seja koncila potekala zelo mirno, pa je pričakovati proti koncu tedna še vročih debat. Kajti poleg poljskih zahtev, bo prišla na dan tudi Rusija s zahtevo, da ta koncil prekliče dosedanje ukrepe glede perzijskega vprašanja ter da iste proglasi za nepravilne in nepostavne.

Prav gotovo pa bodo Zed. države in Anglija nasprotovale sovjetskim zahtevam s zahtevo, da se počaka na poročilo Perzije in Rusije do 6. maja, ko je Rusija obljubila do tega dne potegniti svoje čete iz Perzije.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite cesto samo pri signalni luči!

Na milijone novih radijev obetajo

Washington. — Ameriške firme upajo izgotoviti do 1. januarja 22,000,000 novih radijskih aparatov. Toliko jih niso v nobenem letu napravili niti pred vojno. Zdaj jih napravijo okrog 750,000 na mesec.

FARMARJI GLASOVALI ZA STAVKO, ČE OPA NE PRENEHA

Newark. — V tem mestu je blo zbranih na zborovanju nad 350 farmarjev, ki so bili edini v tem, da odidejo 1. maja na stavko, če vlada ne ukine urad OPA.

Resolucija, ki jo je podal Clark Rader pravi, da odkar posluje OPA tako nepravično in potom svojega nezmožnega vodstva ustvarja pomanjkanje namesto izobilja, so se politikaši odločili, da dajo ameriškemu narodu ceneno hrano na račun farmarja. Zato farmarji odločno zahtevajo, da OPA preneha s poslovanjem.

NAJNOVEJŠE VESTI

TEHERAN — General Hassan Arfa, bivši načelnik štaba, ki je bil odstavljen, ko je nastopil svoj urad premier Ahmed Qavam, je bil aretiran in obdolžen prevratnega delovanja proti vladi. Poznan je tudi kot nesimpatičar napram Rusiji.

WASHINGTON — Predsednik Truman je imenoval sedanjega poslanika v Mihiki, George S. Messersmitha za poslanika v Argentini. Obenem je poslal predsednik senatu nominacijo sedanjega poslanika za Peru, William D. Pawley-a, za poslanika v Brazilijo.

CLEVELAND — Charles H. Lake je zavrgel prošnjo župana Thomas A. Burka, da bi se v clevelandskih šolah ne vršil pouk v četrtek popoldne, ko se bo mudil v Clevelandu general Eisenhower.

PARIS — Francoski zunanji minister George Bidault je naznanil, da se tudi Francija udeleži konference zunanjih ministrov, ki se bo vršila v Parizu 25. aprila.

Kadar morate ponoči preko ceste, imejte na sebi vedno kak bel predmet, da vas voznik laže opazi.

Sgt. Eddie Struna s Hubbard Rd., Madison, Ohio, je telefoniral iz Nuernberga, Nemčija, svojim staršem, Mr. in Mrs. Anton Struna, 1161 Norwood Rd. v Clevelandu. Povedal je, da se ima prav dobro. V njegovi službi v poštenem uradu, kjer piše denarne nakaznice ali money ordre, mu prav ugaja. Razume se, da so bili starši in drugi domači zelo vzradoščeni, ko so ga po 13 mesecih slišali govoriti. Toliko časa se namreč Eddie nahaja čez morje.

Eddie je naročil, naj v njegovem imenu pozdravijo vse njegove prijatelje in znance. To poletje, je pripomnil Eddie, se pa zopet vidimo na lepem Hubbardu v Madisonu pri starih starših, Mr. in Mrs. Frank Leskovic.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Sedanji podpredsednik Titove vlade je pisal 1. okt. 1942 (in tega ne bo mogel utajiti, ko pride zanj dan obračuna): "Duhovne vse postrelite. Prav tako oficirje, intelektualce itd., ter zlasti tudi kulake (kmete) in kulaške sinove." Da so ljudje okrog "naprdnih" listov takih ukazov veseli, razumemo Toda kaj si ob tem mislijo tisti trmasti "tudi-katoličani," ki so še vedno navdušeni za ministre-rablje?

NEKDANJE MUSSOLINIJEVA PRIJATELJICA JE SEDAJ POD KLJUČEM

Pariz. — Madeleine Coraboeuf, znana francoska lepotica in nekdaj intimna prijateljica dučeja Mussolnija, je pod ključem. Obtožena je tajnega sodelovanja s sovražnikom. Njeno ime so našli na nemški listini oseb, ki so bile zaupnice italianskih fašističnih krogov. Pred vojno je bila poznana v pariških gledališkіh krogih.

Baje se je po smrti Mussolinija izrazila, da bi bila srečna, če bi ona umrla ob Mussolinijevi strani, kot je umrla Klara Pettaci, ki so jo partizani prijeli obenem z Mussolinijem na begu v Švico, ju ustrelili, nato pa njiju trupli obesili za pete pred neko mesnico v Milanu.

Magda, ki je zdaj stara 41 let, je vzbudila veliko senzacijo leta 1937, ko je oddala dva strela na francoskega poslanika v Rimu, ker je baje on povzročil, da jo je Mussolini zapodil iz Rima. Vztrajala je na tem, da bi bila dučeja pridobila za Francijo, da je niso izgnali iz Italije. Takrat so zaplenili njen dnevnik, v katerem je opisala svoje sestanke z očetom fašizma v njegovi palači.

Ko jo je francosko sodišče oprostilo radi napada na poslanika, je odšla v New York, toda ameriške naselniške oblasti so jo kmalu ekspedirale nazaj v Francijo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

V bolnišnico—

Včeraj se je podala v Charity bolnišnico Mrs. Ann Jakšič, ki vodi znani lepotilni salon Grdina Shoppe na 6111 St. Clair Ave. Podvreči se bo morala operaciji. Upamo, da se kmalu boljšega zdravja povrne k svoji družinici.

Prisiljene počitnice—

Naš urednik James Debevec je šel na počitnice—v bolnišnico. Nekaj ga bodo premrevarili, odrezali, kar je preveč, prišili, kar je premalo, pa bo zopet fant od fare čez nekaj tednov. Želimo mu "najboljšo zabavo," kakor mu je to nekdo v naglici in iskrenosti voščil. V uredništvu in upravništvu je poskrbljeno, da se bo vse v redu vršilo v odsotnosti našega g. Debevca.

Na operacijo—

Mrs. Anna Ponikvar iz 713 E. 156 St. je bila odpeljana v Glenville bolnišnico, kjer se je morala podvreči operaciji. Želimo ji skorajšnjega zdravja.

Pisma imajo pri nas—

Leopold Novak, menda v Clevelandu, piše mu nečak Viktor Novak; Cecilija Randl rojena Regali, baje v Pittsburgh, Kansas, piše ji Ivan Regali, brat.

Sina išče—

Ana Stojc bi rada zvedela za naslov svojega sina Johna v Ameriki. Za podrobnosti naj se zglasi pri Mr. Laddie Pujzdar, 1051 E. 67. St., Cleveland 3, Ohio.

Znanca išče—

Zobec Ivan bi rad zvedel za naslov znanca Frank Rebolja, doma iz Šmartnega pod Šmarno goro. Naj mu piše na naslov: Zobec Ivan, Tristach 70, bei Frau Haas, Post Lienz, Ost Tirol, Austria.

Sestro išče—

Angela Kraljič išče svojo sestro Mary Somrak, katere dekliško ime je Mici Žnidaršič. Če bo brala te vrstice, naj se zglasi svoji sestri na naslov: Kraljič Angela, Male Lašče 37, p. Vel. Lašče, Slovenija, Jugoslavija. Za podrobnosti pa se lahko zglasi pri Louis Fink, 7213 Hecker Ave., Cleveland, O.

Vabilo na sejo—

Članstvo dr. Sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ je prijazno vabljeno, da se gotovo udeleži seje, ki se bo vršila nocoj ob osmih v domu na Recher Ave.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni sledeči darovi za slovenske begunce: Po $5: Primorska Slovenka, Mrs. Jennie Skerl, Barberton, O., Miss Mary Sajovic, Mr. John Hrovat, 21601 Ivan Ave.

Joe Somrak je daroval pa $1 za pogorelo deško semenišče Villa Angela na Lake Shore Blvd. ter $1 za pohabljenega vojaka Brodnika.

Iskrena hvala vsem skupaj za njih velikodušne darove. Priporočamo še drugim, da bi darovali po svojih močeh.

Vedno imejte v spominu, da je boljše biti minuto počasnejši kot pa sekundo prehiter in to posebno velja pri prehodu čez cesto, kjer drvi na stotine avtov in drugih vozil.

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto $7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto $8.00.
Za Ameriko pol leta $4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta $4.50.
Za Ameriko četrt leta $2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta $2.75.
Za Cleveland in okolico po raznašalcih: celo leto $7.00, pol leta $4.00, četrt leta $2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States $7.00 per year; Cleveland and Canada by mail $8.00 per year.
U. S. $4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail $4.50 for 6 months.
U. S. $2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail $2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier $7.00 per year, $4.00 for 6 months, $2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 71 Wed., April 10, 1946

Še enkrat grške volitve

Angležem se je posrečilo, da so vsaj za enkrat Grčijo iztrgali iz rok komunistov. Kar je komunistična centrala dosegla v Jugoslaviji, to je hotela doseči tudi na Grškem. Hotela je komunistično revolucijo in z njo čist komunističen režim. V ta namen je komunistična stranka na Grškem sodelovala pri odporu proti Nemcem in se hotela ob izgonu teh polastiti vse moči proti volji ogromne večine naroda. Komunisti so to hoteli doseči z nasiljem in terorizmom. Padli so tisoči, ki so jih komunistični teroristi spravili s pota, da bi imeli svobodne roke. Svoječasno so zanesljivi viri poročali, da je bilo samo v Solunu in v okolici poklanih 5,000 nasprotnikov komunizma. V divjem domačem boju bi dobro organiziranim in dobro oboroženim moskovskim hlapcem verjetno uspelo ustrahovati svoje številčno sicer močnejše nasprotnike, da ni posegla vmes Anglija. Ta ima največji interes, da na Grškem ne zmagajo komunisti. Zmaga teh bi namreč pomenila razširjenje moskovske moči prav do življenske poti Anglije, do poti skozi Sredozemeljsko morje. Rusija je z zmago komunizma v Jugoslaviji že prišla na Jadran, z zmago komunizma na Grškem pa bi zavladala v celem vzhodnem delu Sredozemlja. Radi tega je Anglija že pred dobrim letom zaščitila grške nasprotnike komunizma s svojim vojaštvom.

Po več kot letu dni po tistih dogodkih je prišlo sedaj na Grškem do volitev, ki jih je izpeljala koalicijska vlada vseh strank razen skrajnih levičarjev. Volitve so bile po zapadnem načinu, to se pravi, da so mogle postaviti svoje liste kandidatov vse stranke in vse razviti agitacijo za svojo zmago. Da bi bile volitve res čiste brez goljufij in svobodne brez terorizma, je prisostvovalo čez 2,000 Amerikancev, Angležev in Francozov kot opazovalcev. Ti so imeli prost dostop do volivnih list in do volivnih lokalov, tako da so vse videli in vse vedeli. Ti bodo podali poročilo, v koliko se je posrečilo v tej zmešani deželi, ki je po dolgem času spet postala demokratična, izpeljati čiste volitve. Doslej ni bilo resnejših glasov, ki bi dali dvomiti v čistost volitev.

Večino je dobila stranka popularistov. Član te stranke Panayotis Poulitsas je sestavil novo vlado, v kateri je zunanji minister predsednik iste stranke Tsaldaris. Novi ministrski predsednik je bil toliko previden, da je vzel v vlado tudi zastopnike drugih strank, tako socialne demokrate in liberalce.

Ni dvoma, da se je Grčija s tem odločno opredelila za zapadno obliko vladavine, to je za demokracijo po ameriškem in angleškem vzorcu. Veliko težav bo še imela s vprašanjem kralja. Volitve so pokazale, da je večina ljudstva za to, da se kralj vrne. Gotovo mnogi pri tem niso toliko mislili ravno na ljubezen do kralja, ampak jih je bolj prevevala misel, da je to najmočnejša obramba proti komunizmu. Tega se Grk prav tako boji kot večina srednjeevropskega prebivalstva. Če se kralj vrne, to ne spremeni ničesar na demokratski obliki države, ker vemo, da ima Anglija tudi kralja, pa lahko poleg njega vlado delavske stranke, ki odpravlja izrodke kapitalizma.

Za nepristranskega opazovalca sta pri teh grških volitvah zelo zanimivi dve dejstvi. Prvo je to, da se komunisti in njih prijatelji niso hoteli udeležiti volitev. Delali so to pod pretvezo, da se volitve vrše prezgodaj, da se še niso mogli nanje pripraviti in pa da ne zaupajo vladi, ki jih je vodila. Pa je seveda to eden izgovorov, ki poznavalcu razmer ničesar ne pove. Volitve so se pripravljale celo leto. V tem času so že mogli tudi komunisti postaviti svoje kandidatne liste, pregledati liste volivcev in organizirati volivno kammpanjo. Zato jim ni manjkalo ničesar, ne časa, ne denarja, ki ga Rusija bogato trosi za propagando, kadar ji to kaže. Če niso zaupali v vlado, bi mogli zaupati stotinam ameriških, angleških, in francoskih opazovalcev, radi katerih si nobena vlada ne bo upala delati nasilja. Značilno je, da je bila povabljena tudi Rusija, da pošlje svoje opazovalce, pa je to odklonila, ker bi tako vzela domačim komunistom izgovor nezaupanja. Vzrok, da se komunisti niso udeležili volitev je preprosto v tem, da so revolucionarji in totalitaristi. Komunisti še nikjer niso prišli do moči s pomočjo volitev, povsod so se polastili moči s pomočjo nasilne revolucije. Njim tudi ni za volitve po zgledu demokratskih držav, ampak hočejo volitve, kjer je samo ena in to njihova stranka. Takrat gotovo zmagajo. Tudi dejstvo, da Rusija ni hotela poslati opazovalcev veliko pove. Rusija zaničuje vsake volitve po ameriškem demokratskem vzorcu.

Grški komunisti so torej pri volitvah proglasili abstinenco. Agitirali so, naj se ljudstvo ne udeleži volitev in tako pokaže svoje nezadovoljstvo z demokracijo po zapadnem kopitu. Volilo je nekaj čez polovico vpisanih volivcev. Pri zadnjih svobodnih volitvah je na Grškem volilo 75% vpisanih volivcev. Iz tega bi bilo sklepati ,da kontrolirajo komunisti na Grškem kakih 20% prebivalstva.

V totalitarnih državah so seveda navajeni na drugačno udeležbo. Tako je na Ruskem glasovalo 10. februarja letos — po uradnih poročilih seveda, ki jih nihče ne sme kontrolirati in kritizirati — od 101,717,686 vpisanih volivcev 101,450,936 volivcev ali 99.7%. Kaj takega seveda ne spravijo skupaj "demokracije." V newyorški državi je na primer glasovalo pri volitvah za predsednika leta 1944 90% vpisanih volivcev, pa se je smatralo to za veliko udeležbo. Koliko pa se jih ni dalo registrirati! Od tisoč jih je torej manjkalo 100. Na Ruskem samo trije po celi ogromni Rusiji. To splošno udeležbo so posekali prebivalci v ruskem Tadjistanu, tam pod pamirsko visoko planoto, kjer nihče ne zna ne pisati ne brati. Tam so od 10,000 volivcev manjkali samo trije. Najbrž so prej umrli. Ker na Ruskem nihče ne sme kontrolirati volitev, kot je bilo mogoče na Grškem, tudi vsak lahko verjame v take udeležbe, kolikor sam hoče. Odkod taka udeležba? Če goni vlada ljudi na volišče, kje je svoboda? Če si vlada izmišljuje visoko udeležbo, in to je pri udeležbi 99.7% očividno, potem slepari. Čemu take volivne komedije? Vse za propagando.

Tako se voli, tako se zmaguje v totalitarnih državah. Tako je zmagoval Hitler, tako Mussolini, tako Stalin, tako Tito. — Tako so hoteli tudi komunisti na Grškem. Ker jim niso pustili, so ostali doma in raje čakajo na novo revolucijo, ki bi jih ponesla na oblast.

Drugo, kar opazovalci ob grških volitvah znova poudarjajo, pa je dejstvo, da se komunizem povsod po Evropi, kjer so svobodne volitve, silno slabo odreže. Ljudske množice se boje komunizma. Četudi so bile takoj po padcu fašizma in nacizma zelo pod vplivom moskovske propagande, so se vendar hitro obrnile od komunističnega nauka, ko so videle, kaj ta prinaša. Belgija, Avstrija, Ogrska so uničujoče odklonile komunistično stranko. Angleški laboristi jih ne puste v svoje vrste. Na Francoskem se bore proti njim scoialisti in jih vedno odločneje odklanjajo. Tudi pri občinskih volitvah v Italiji so moskovski agentje le v večjih mestih dosegli nekaj uspehov. In na Grškem niso nastopili, da ne pokažejo svoje slabosti.

Kdor tedaj spozna komunizem od blizu, se ga boji. Iz ameriške udobnosti pa se nekateri navdušujejo zanj-kajti neumnosti niso postavljene nobene meje.

BESEDA IZ NARODA

Glas in utrinek Resnicoljuba

Piše Louis Debeljak

Cleveland, O. — Le nič razburjenja in jeze radi dopisa "Kaj je naše največje zlo." Urednik "Glasa," ni še dolgo tega, ko sva bila oba ene misli in ene ideje. Opozoril sem Vas bil, da naj bi bilo glasilo SDZ pisano v duhu in smislu načelne izjave in zvezinih pravil. Vi ste pristali na to in v "Glasu" z dne 14. februarja 1946 na tretji strani dobesedno napisali sledeče:

"Brali smo, da morajo časnikarji pisati resnico in se držati pravil.

To je samo po sebi umevna prva zapoved te profesije, ki je ni treba še posebej naglašati. Pravil — organizacijskih, časnikarskih, krščanskih, moralhin in etičnih se morajo držati vsi, katerim je pri srcu resnični ljudski blagor. Žal, da se to ne dogaja! Če bi se, bi bilo na svetu mnogo bolje ter mnogo manj duševnega in telesnega siromaštva!"

V "Glasu" z dne 4. aprila 1946 na prvi strani pa *ugotavljate zmoto, v kateri še ziblje Resnicoljub.* Kateri članek je boljši produkt Vaše pisateljske zmožnosti, mene ne zanima in krilatico "Zdražbarski lažiljub" jaz odklanjam, gospod urednik "Glasa." Vaš izum obdržite zase kot nekako *odlikovanje* Vaši nedoslednosti, katera pristoja Vam in ne meni.

Glede pristopa slovenske katoliške mladine v SDZ pa tole: Vi, urednik, ste v "Glasu" z dne 21. februarja 1946 na drugi strani dobesedno zapisali: "Glede nasveta, naj starši pazijo kam vpisujejo svoje otroke, bomo dogovor na to vprašanje prepustili staršem samim."

Torej imajo po Vašem in mojem mnenju popolno pravico katoliški slovenski starši odločevati, v katero organizacijo bodo pristopili njih otroci!

Poziv v mojem dopisu na katoliške delegate in delegatinje ni bil za hujskanje in za zlobno zavijanje poštenih slovenskih ljudi, ampak samo opomin na doslednost, katera naj bi se med katoliškimi Slovenci ne samo v teoriji učila, ampak tudi v praksi in življenju uveljavila. Sem zato, da zgodovina piše o ameriških Slovencih različnih prepričanj in mnenj in da smo bili Slovenci katoliškega prepričanja, do skrajnosti *potrpežljivi*, da se nas je od drugače mislečih Slovencev, ne samo enkrat, ampak večkrat *zlorabilo*.

Nisem pa zato, da bi zgodovina pisala, da se katoliški Slovenci v Ameriki niso *znali iz življenja prav nič naučiti*, da smo navzlic ponovnim batinam ostali kar še lepo *naprej nedosledni!*

Vse nesoglasje v prejšnjih dopisih, Vaših in mojih, je bilo v tem, da sem jaz kot Slovenec katoliškega prepričanja razsojal po svoje. Kakšnega prepričanja ste bili Vi, menda sami niste prej ne sedaj vedeli. Zato tudi mojih trditev niste zanikali in ne dokazali — *če so neresnične in lažnjive.*

Ni krivda Resnicoljuba, ampak urednika "Glasa" samega, da mu je dopis "Kaj je naše največje zlo" povzročil tako silne krče v želodcu, da je vstal z uredniškega stola in se zvijal od bolečin.

Kaj takega se ni dogajalo pod prejšnjimi uredniki in upam, da prihodnja konvencija uredi, *da se enkrat za vselej konča!*

Vse nadaljno nesoglasje med Resnicoljubom in urednikom "Glasa" se lahko še nadaljuje in razmotriva samo v Ameriški Domovini. V bodoče naj bo glasilo SDZ "Glas" izvzeto iz najinega nesoglasja ter naj služi samo namenu, za kar je bilo ustanovljeno. Resnicoljub se je tega že prej posluževal in Vi, urednik "Glasa" storite isto in upam, da bo ustreženo vsem, kdor se zanima za "Pravico in Resnico."

Louis Debeljak,
član društva Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ.

---o---

Razno s Hubbarda

Madison, O. — Sedaj, ko sem z barvanjem že precej pri kraju in imam za pobarvati le še mojo pletno hišo ali moj poletni urad, katerega bom tudi pobarval ob prvi priliki, se tako včasih usedem v kapelico, katero sem tako lično naredil in tam obujam spomine na moja otroška leta v starem kraju. Spominjam se, ko sem tudi tam hodil v našo zidano kapelico, kjer je bila podoba Marije, molit. Prosil sem namreč, da bi mogel priti v to obljubljeno deželo. Uslišan sem bil, ko mi je oče poslal karto in tako sem prišel v to preljubo deželo, o kateri so pravili tam doma, da se sam med in maslo cedi in dolarji pa da leže kar po tleh.

Ampak takrat, ko sem jaz prišel sem, tega ni bilo. Takrat je bil predsednik Grover Cleveland; torej je bila demokratska administracija. Nekdo je zapisal oni dan, da ljudje v tej deželi niso še nikdar prej tako stradali, kot v Hooverjevi depresiji. To se vidi, da dotičnik še ni bil v Ameriki tedaj, ko je bil v Washingtonu predsednik Cleveland in takrat je bila še veliko hujša depresija kot pod republikancem Hooverjem. Da bi videl kdo, kako so ljudje takrat stradali, potem bi že drugače pisal o Hooverjevi depresiji. Par čevljev je bil takrat 75 centov, klobuk "cilinder" je bil 10 centov, a "peneži" ni bilo. Mnogi so hodili bosi in vsled pomanjkanja so si mnogi vzeli življenje.

Kakor hitro pa je nastopil predsedniški urad republikanec McKinley, so se rzamere pričele zboljševati, bilo je dovolj dela in tudi plače so pričele lesti navzgor. Gradili so mesta in ljudje so zopet živeli po amerikansko. Jaz si sicer nisem belil glave, ker je tedaj oče skrbel zame. V Hooverjevi depresiji sem živel pa v prosti naravi in se ukvarjal s putkami, takrat je pa moja žena skrbela zame s tem, da mi je postregla s kakim lepo pečenim piščančkom. Torej nisem v hudih ameriških depresijah nič posebno hudega prestal in sem jih še nekam precej brez skrbi prebil. Zato pa ni nič čudnega, da imam še vse naturne lase na glavi, kot so mi bili ob rojstvu namenjeni.

Ampak to pa rečem, kadar hočemo kako večjo in hudo vojsko imet v tej deželi, si moramo pa demokrata izbrat za predsednika. Tako je bilo pod predsednikom Wilsonom in potem pod Rooseveltom, pa "bašta." Sedaj pa nekaj govorijo, da bomo našega priljubljenega Mr. Trumana zgubili. Nekdo nekaj prerokuje, da bo Mr. Truman namesto predsednika postal guverner države Missouri, kajti pravijo, da on bolj ljubi svojo domačo državo kot pa Washington in hoče v svoji lastni državi lepo v miru živeti. In to so resnične besede, kajti izrekel jih je nekdo, ki malo več ve kot jaz.

Seveda jaz kaj takega ne želim, ker bi rad zanj volil, če bi "ronal" za predsednika, če bo pa ronal za missourskega guvernerja, pa ne bom mogel zanj volit. Veste, jaz sem vedno rad imel missourske ljudi.

In ko je prišla leta 1933 na vlado demokratska administracija, so pa čez bančne blagajne križ naredili in amen. In nekatere teh blagajn so zaprte še danes in niso še vsega izplačale in kot izgleda tudi ne bodo; obratno, še noter jim bo treba plačat, ko so denar hranili. Tudi pri tej igri so si ljudje življenje jemali. Lepa "orenga" je to. Pa temu ni kriva dežela, ampak so krivi tisti, ki jo "ronajo." Tisti so krivi vsega zla, ko se nam godi vse tako narobe.

Se reče, saj sedaj se več dosti ne brigam za ta svet, čeprav rajši vidim, da sem živ kot pa mrtev in magari, če me ves svet grdo gleda. Res smo nekateri precej hudega prestali v svojem življenju, pravijo in obetajo pa, da ta hujši šele pride. Pa naj bo že kakor hoče. Za danes naj zadostuje, bom pa drugič še kaj zanimivega napisal. Pozdravljeni,

Frank Leskovic.

---o---

Pridite na sejo

Članstvo društva Katoliških borštnarjev št. 1640 v Collinwoodu je tem potom prijazno vabljeno, da se gotovo udeleži redne seje, ki se bo vršila v nedeljo 14. aprila ob treh popoldne v navadnih prostorih.

Na to sejo bomo povabili tudi naše člane — vojake, ki so sedaj že doma in katerih je bilo od našega društva 16 po številu. Dali jim bomo eno nagrado v gotovini. Zato pa se prosi vse člane, da se gotovo udeležite te seje, da se boste spoznali z našimi vojaki. Mogoče nam bodo tudi kaj povedali, kako so se vojskovali z Nemci, Japonci in Italijani. Torej udeležite se vsaj te seje. Z bratskim pozdravom,

F. Martich.

---o---

— Hitrost tornada je spočetka samo par milj na uro in potem pa se stopnuje tudi do 150 milj na uro.

Rojaki pišejo L. Adamiču

(Nadaljevanje s 1 strani)

ječmen in so bile prve črešnje naprodaj in ste doma obhajali proščenje. Mislim, da nisi še pozabil, čeprav si bil šele trinajstleten, kako si hodil v Žalno k nedeljski službi božji, kako si se pomešal radoveden med možakarje in matere, med fante in dekleta. Spotoma si trgal ob poljskih stezah in kolovozih marjetice in plavice, segal v valovito rž in pšenico po slak in mak in kokolj in se veselil sonca nad seboj in zorečih njih, ki so ležale okoli tebe kakor razmetani kosi zarje. Klasje je šumelo, razorane so dišale, smrekovi in gabrovi gozdovi so šumeli in ptički so prepevali tako kakor znajo samo pri nas. Zvečer si poslušal prijetno klopotanje mlina na Logu ob Starem bregu. Zjutraj si pozdravljal ognjeno glavo vzhajajočega sonca, ki je vrgla svojo zlato grivo proti zapadu prav do Triglava, ki se je v jasnem jutru zablešćal daleč, daleč kakor na koncu sveta.

Kako lepa je pomlad pri nas z belim in nežnordečim cvetjem, ki kakor čipkaste tančice zagrinja jo domove; čebele šumijo, zrak diši po medu, prostor je brezmejen in ves zlat, zemlja je razgaljena in sope kakor živo telo; razorane njive diše po kruhu, žuljava desnica orača in njegov zagoreli, bronasti obraz spominjata na moč in samozavest, na pokoj in trdnost, ki je zakoreninjena v zemlji in speta z nebom in Bogom. Ali se še spominjaš večerov, ko je sonce na vrhu Krima dogorevalo kakor velik ogorek in je bil zrak ves rožnat in so se okna Tvoje hiše bleščala kakor okna zakletega gradu, vsa zlata v zadnji luči. Kmetje so se vračali s polja in prinašali s seboj na dvorišča in v izbe dobri vonj po prsti. Potlej je zazvonil zvon sv. Mihaela iz Grosuplja Marijin pozdrav, nato se je oglasil iz Boštanja, Gatine, Žalne, Spodnje Slivnice, Šentjurja, Sel, Šmarja, Magdalenske gore in še in še. Poleti je dišalo seno s kopic v Logu in so se v polprozornem mraku bleščale kresnice, topel veter je dihal in v Kamni gorici zibal praprot, visoko na temenu prostora pa so se lesketale zvezde.

"Louis Adamič, to je naš svet, svet kraških čeri, ki mole po gozdih med grmovjem, ilovice in prhlice na polju, senožeti in travnikov.

"Tak je svet, sredi katerega stoji župnija Žalna, ki šteje 1400 duš. Tako čudovito lep, preprost, zaključen v samem sebi kakor krog, dopolnjen in zrel je ta košček našega sveta. Tu je doma sonce in rast, življenje in zdravje, lepota in zemlja in topla domačnost kmečkih domov in sreča mirnega kmečkega življenja. Roke teh ljudi so žuljave in raskave, lica zdrava in cvetoča, smeh ves prešeren in bleščeč, šala umerjena in vedra, srca pa zvrhana dobre volje. Vsaka družina ima svoj dom, svoje toplo gnezdo, z javorovo mizo v izbi, pogrnjeno z belim prtom in s soržičnim hlebcem na vogalu v kotu. Nad njo v kotu visi razpelo, od stropa se spušča sv. Duh in po stenah nad okni so obešene podobe svetnikov in svetnic, zavetnikov in zavetnic, priprošnjic in priprošnjikov — to je sveto duhovno občestvo, ki spaja čas z večnostjo in dviga duha in dušo iz prsti v svetle višave božjega bivališča. Na oknih diši rožmarin, cveto nageljčki, beli kakor snežinke in rdeči kakor kaplje srčne krvi, in zeleni zimzelen. Na mizi se že zgodaj zjutraj kadijo žganci, zunaj čakata plug in naložene kolnice na delo; ... ćeljah slastno zadiše ... štruklji. Ob večerih se vsa ... žina splete okoli mize ka... venec k molitvi — in dan... zahvalo in novimi prošnja... ključen v Bogu. Vsa sreča ... va v Bogu kakor otrok v ... Sama zemlja je premalo za ... srce in žejno dušo, to vedo ... malo je tudi polna kašča in ... nja in poln hlev, premalo ... vedo, da se bodo morali lo... vsega tega in da gre njihov... drugam, da je ta sreča pr... ka in preplitva za brezm... želja. Vedo, da so neumrl... duši, večni, da so prav za... ga veliki in ker to vedo, ... modri, zato jim ni treba ... ge veličine ne druge visok... drosti. Vse je tako pre... samobitno, samo ob sebi ... in vendar tako pomemb... jim ne more nihče nič ... membnega povedati. To ... loba duha, to je vera, to ... danje v večnost, to je živ... Bogu. In zemeljska sreča ... na tem koščku zemlje je ... nameček, ker so našli bož... ljestvo in njegovo pravico ...

"Louis Adamič, to je ... Tvojega stare domovine, ... čudovitega koščka sveta, ... obseza župnija Žalna.

"1400 duš je živelo v ... miru, sreči in zadovolj... mirnem delu, molitvi, v ... objemu božjih rok in na ... tleh svoje zemlje in svoje ... — toda danes ne več. Da... podoba povsem drugačna, ... pretresljivo strašna, da ... času turških napadov ni ... ko boleča in krvava.

"Danes so vasi spremenj... pogorišča, domovi v razv... družine so razbite, razmet... vse vetrove in uničene. ... svetla, sončna, sladka po... naši zemlji in našem člove... samo še spomin na neklan... čo, mir, uravnoteženost, ... stanje.

"Ponoči, ko se mesec ... tam daleč izza Mrzle gore ... shujšan, oglodan in ... obraz in ko po gozdovih ... razpoke vejevja brizgne ... kasta bleščoba kakor ... in tipljejo po grobovih. ... se odpirajo kakor žrela ... vavljena, razmesarjena in ... na telesa vstajajo in blod... samotnih stezah in ko... obiskujoč svoje prazne in ... ne domove. Smrtni stoki ... slednje hropenje se spremi... čudno, grozljivo zavijanje ... tožbo.

"Mesec gori kakor me... svetilka, obod gora je ka... zidje pokopališča, zrak je ... kor pepel in sence gozdov ... ne kakor rjuhe. Ozračje ... dimu, nekje na koncu vasi ... pes pretresljivo kakor ses... volk in toži za svojim raj... spodarjem.

"Pobiti s koli na tra... umorjeni s krampom v ... kakor sv. Boštjan ves pre... z noži, z zlomljenimi udi ... živ vržen v grob, dekle ... na najbolj sramoten način ... prsi in vsa razbrazdana od ... cev in ubodov, oblita s cur... vi — in še in še na vse ... načine mučeni in umorjeni ... jo skozi mrtvo vas na ... pokopališče in prosijo za ... slovljeni prostor. Iz vst... neprestano hropi. "Gorje ... rablji in morilci, rodni bra... niste poznali bratovstva! ... kleto na vekomaj bo vaše ... bolje bi bilo, da ne bi bili ... ni! Že se je vzdignila ... pravičnega Boga, da vas ... in izbriše z obličja zemlje ... ro ste oskrunili z našo ne... krvjo! Gorje vam, sužnji ... in hlapci pekla, bolje bi bilo ... niste bili rojeni! Naša ...

(Nadaljevanje na 3 strani)

Zadnji poziv za spomenik vojakom

Imena naših fantov, ki so služili v ameriški arma... bodo pobirali 11., 12. in 13. aprila v SDD na Waterloo ... od 7 do 8 zvečer. Na 13. aprila se bo vršila tudi zadnja ... v zgornji dvorani. Na tej seji se tudi še lahko oddajo ... na. Potem se imen ne bo več sprejemalo. Prispevki se bo... pobirali pa do 25. avgusta, ko se bo spomenik odkrilo.

...er Meško:

Na begu

...mraku nenadoma pride ..., ki je vodil begunce na ...ško. Bil je zelo utrujen ... iz Kranjske gore v ta... begu ni malenkost. A ko ...povem, da je logar špioni... ali hiše, pravi v svoji jek... hribovski odločnosti: "Kar ...vite se, še nocoj vas spra... v Kranjsko." — Najrajši ... šel, a zdelo se mi je, da ... žrtve vendar ne smem ...ti. — "Glejte, vi ste na... pravkar tako pot, zdaj ... nazaj, saj zbolite. In ...je, kaj če se nama pripeti ...nesreča?" — "A če vas ...jo, pa to ne bo nesreča?" ...je ugovarjal odločni mož. ...ta me ponoči ne bodo." ...Zdi se mi, da je ravno po...najbolj nevarno. A kakor ... Pa pridem jutri na... ali pošljem koga za... ...ga. Tedaj pa morete ...ker iti." — "Seveda poj...

V.

...nisem vso noč pol ure. ...petih, sva se dogovorila, ...Trupe prišel. Vstal ...proti štirim, šel sem vun ...stenje in poslušal v ...noč.

...ni bilo slišati ničesar. ...na pet, ko zaslišim spo... cesti glasove. Zadržu... ...po in napenjam ušesa, ...razločeval, govorijo li ...ali nemško. Čez čas ...nem nekaj besed. — ...ško. Bogu hvala, na...

...so bili kmalu nato zgo... ...krepka mlada kmetska ...puškami na ramah in ...giarovelo iz moje fare, ...moral bežati. Skrival se ...dni pri svoji sestri, kjer ...enočeval jaz prvo noč, ...bil zdaj tudi na poti na ...Kranjsko.

...nato smo odrinili. ...odhodom sem vprašal ...Šta bila oba pri voja... — "Bila." — "Imata ...bite." — "Imava." — ...nam postavi kdo na pot, ...vsakega. Na mojo ...rnost." — "Brez skrbi, ...Če hočejo vas imeti, ...midva prej pasti."

...leščerbe nismo vzeli, ...nas luč mogla izdati. ...smo hodili izpočetka v ...temi in smo krenili pre... ...vsak, preveč na levo. Šli ...po stopinjah logarjevih, ...ne vile globlje in globlje ...Polagoma smo spo... ...da gremo krivo. Da ne bi ...nazaj in izgubljali časa, ...krenili kar po celcu po... ...gozd. Ob prvem svi... ...smo res prišli na tir, ki ...naredili v pondeljek be... ...in ki se je vračal po ...večeraj Trupe. Jasno ...razločevali njegove stopi...

...to je bilo veličastno. Mir ...kakor v duši novo... ...otroka. Pod nami ...gori do Žuželč — ...da so bile tam pod na... ...ob Brnci — ogrom... ...Izpodrsnilo bi naj ...odkrušila bi se naj ...pa bi zdrknili v ...rumeno vodovje. Zdaj ...res vesel, da se nisva ...s Trupejem prejšnji ...pot.

...smo previdno nav... ...se pri vsakem ko... ...močne planske palice. ...smo potok v dolilni, ...skakali s kamna na ...z drevesa, ležečega v ...in na kamenju, na dre... ...je šlo spet navzgor. ...gori patrulirajo nem... ...je pravil Trupe ...večer. Da naj bode... ...mi je zabičeval ...Ko smo lezli nav... ...zdaj do kolen udirali, ...hodili in drsali po ...tako strma je bila pot, ...v mladostnem zdra...vju in v popotni objestnosti uganjala svoje šale. — "Vse prav", sem ju svaril, "a pomislita, da vaju v ti tišini lahko slišijo ure daleč, pa nam zaprejo pot". — "Saj imava puške." — Vse je bilo zastonj. Seveda njima ni šlo za življenje, meni pač.

Proti vrhu so nas zanimali gorski gozdni velikani, ogromna drevesa z dolgim zelenkastim in od starosti sivim mahovjem po vejah. — "V teh je bogastvo!"

Pod vrhom smo občudovali prenočišče naših že srečno rešenih prijateljev. Občudovali, zavidali jih za tisto noč od pondeljka do torka nismo. In opazovali smo na gazi, kako so se bili prerili skoro že do vrha, a so omagali in morali nazaj.

Bilo je menda enajst, ko smo prišli na vrh. Skrbno sem premeril z očmi vso okolico, bi li zagledal keje nevarnost. Nikogar. Le precej izhojena gaz po slemenu hriba je pričala, da res večkrat hodijo tod straže. — "Če le ni kdo v koči?" me je še zaskrbelo. Previdno smo se bližali. A je bila prazna in zapuščena.

Spremljevalci so v koči takoj posedli in pričeli obedovati. Meni ni bilo ne do sedenja, ne do jedi. Je vlekel tudi oster krivec čez sleme, in bil sem ves poten. Zato sem naročil tovarišem, naj kmalu pridejo za menoj, in sem se kar sam spustil v dolino.

S posebnimi čustvi sem pozdravljal Kranjsko. Bilo mi je, kakor da diham povsem drugačen zrak, ko sem hitel po celcu navzdol — veter je sledove naše predstraže od torka že docela zametel. Srce in oči so se mi smejale, ko sem gledal pred seboj gorenjske velikane, ki sem jih tolikokrat z radostjo občudoval, ko sem se vozil mimo, pa sem bil že mislil, da jih ne bom videl nikdar več.

Med potjo so me tovarši došli. V vasi pod goro so nas pri kmetu, čigar sestra je omožena v loški hribih nad Baškim jezerom, in smo se zato računili skoro malo med žlahto, zelo gostoljubno sprejeli in nas pogostili s čajem. Zdaj smo bili že dobre volje.

Ko smo prišli v Kranjsko goro, se podam takoj v župnišče. Potrkam pri g. župniku. Gospod, ki je imel ravno neke stranke v sobi, odpre duri, postoji kakor okamenel in me molče, čudeč se, gleda.

"Ali me ne poznate več, gospod župnik? Župnik Meško."

"Poznam, a vi ste mrtvi".

Zdaj sem pogledal jaz debelo. — "Mrtev? Ni mogoče. O tem bi vendar moral jaz kaj vedeti."

"V časnikih je."

"V kakšnih?"

"V Slovencu."

Čudil sem se bolj in bolj.

Gospod župnik mi prinese "Slovenca". Ko sem bral, kako so se nemški vojaki hvalili, da so me ubili in me vrgli v Ziljo, drugi v Dravo — in še razsekali so me poprej, so se hvalili, kar je najlepša "pohvala" za nje — sem si stvar razlagal tako: kje da sem, ni vedel nihče, dasi so na Zilji ugibali, da "daleč nisem in sem naj brže skrit kje v fari" — le kje, niso mogli najti, dasi so preobrnili hiše vseh zavednih Slovencev. Tako so se lahko bahali, da so me ubili, samo da bi dobili tisto sušicavo protestantsko nagrado 5000 kron. Ker me pa pokazati niso mogli, so trdili, da so me razsekali in me vrgli v reko, v Ziljo ali v Dravo, to bi mi bilo v tem slučaju itak precej vseeno.

Gospod župnik mi je dal v ljubeznivi skrbi lepo zakuriti, da bi se po dolgi poti segrel in se ponoči naspal. Kar pride proti večeru vest, da Lahi prodirajo čez Radeče. Prodirali res so, a so jim Srbi pravočasno zastavili pot in pokvarili veselje.

Da bodo Lahi zasedli Gorenjsko do Jesenic, Nemci pa predrli skozi predor in se z Lahi na Jesenicah združili, ta govorica se je zadnje dni po Koroškem trdovratno širila. Zato mi sva stvar ni prav prijala.

"Komaj sem ušel Nemcem, pa ne bi rad prišel Italijanom v roke," sem rekel gospodu župniku, ga lepo zahvalil za vso ljubeznivost in se odpeljal še tisti večer v Radovljico.

Kako res bratsko ljubeznivo so me sprejeli in mi izkazovali tam, pri ljubeznivih sinovih sv. Frančiška na Brezjah, vsepovsodi in v vseh krogih, v duhovniških in posvetnih, najiskrenejše sočutje in najradodarnejše gostoljubje skoro vse leto 1919., to je spet drugo, mnogo lepše, vse solnčno poglavje.

(Konec)

—o—

ROJAKI PIŠEJO L. ADAMIČU

(Nadaljevanje z 2 strani)

prišla nad vas in vaše otroke in tudi na vaše domove bo segel jok in razdejanje. Tudi vaša hiša bo opustošena in vaša pot ne bo poznala srečnega konca! Na vaše duri že trka angel maščevalec, da prejmete plačilo za svoje prelivanje krvi! Gorje vam, ki ste krivi, da naša polja preraščata plevel in osat in da naši otroci stradajo kruha in umirajo od lakote! Gorje vam, ki ste razdejali topla gnezda družin, ki ste nedolžnim otrokom pobrali in umorili očeta in matere; ki ste nevesti vzeli ženina, fantu nevesto, materi hčerko in očetu sina! Gorje vam, ki ste našim njivam, travnikom in gozdom, oltarjem in pisarnam odtegnili delavne roke in zdravo, jasno misel! Gorje vam, ki ste morili vodnike in glasnike naroda in se hoteli sami postaviti na njih mesto s krvavimi rokami, kajti resnično kakor Bog živi — dan plačila ni več daleč. Gorje vam, ki ste se pljunili na našo narodno zakladnico, gorje vam, ki ste okuženi okužili naše dobre sinove in hčere in jih napravili za hlapce in dekle pekla! Gorje tudi vsem vam, ki nimate od rabeljskega posla krvavih rok, ki pa ste s svojim jezikom ščuvali in hujskali, hvalili, slavili in podpihovali; gorje vam, ki ste stali na varnem in se smejali našim mukam in pljuvali na naše rane in bolečine kakor na zavržena trupla hudodelcev in izdajalcev samo zato, ker smo bili zvesti slovenstvu in Bogu! Gorje vam govorniki in pismarji, ki ste vlivali olje na ogenj, namesto, da bi bili gasili — gorje tudi tebi, naš slavni Louis Adamič, sin te zemlje, naš znanec in vaščan, ki si iz daljnega kontinenta razpihaval ogenj in uničeval s svojo govorjeno in tiskano besedo naše življenje in naše premoženje! Tudi Ti si nam pomagal v prerane grobove pod leskami, gabri in smrekami naših gozdov in gmajn, kjer nas duši neposvečena zemlja!

"Ave, Louis Adamič, Sloveni morituri te salutant!" Umirajoči Slovenci Te pozdravljajo.

Mesec je padel za Mokrc kakor oglodana kost, tam izza Stohana se je začelo svitati, nad Višnjo goro je vstala danica kakor velika čista solza, ura v zvoniku je udarila pet.

Ranjeni, pohabljeni, okrvavljeni in razmesarjeni sprevod umorjencev in mučencev se je razblinil kakor sence v svetlobi dneva. Ostali so samo mrtvi domovi in temne stene ožganih domov, ki so moleli v mladi, jasni dan . . .

"Ave, Louis Adamič, Sloveni morituri te salutant!"

Od komunistov umorjeni:

1. Zvaržen Janez iz Luč, umorjen 23 maja 1942.
2. Globokar Zofija, iz Žalne, umorjena junija 1942.
3. Rosi Ludvik, Veliko Mlačevo, umorjen junija 1942.
4. Šeme Janez iz Žalne, umorjen junija 1942.
5. Šeme Alojzij iz Blata, umorjen junija 1942.
6. Mohorič Alojzija iz Velike Loke, umorjena juija 1942.
7. Zupančič Janez iz Gatine, umorjen junija 1942.
8. Brata Pajč iz Zagradca, stara 10-12 let, umorjena junija 1942.
9. Janežič Marija iz Spodnje Slivnice, umorjena avgusta 1942.
10. Hrovat Janez iz Luč, umorjen 25. okt. 1943.
11. Pajk Anton iz Luč, umorjen 25. oktobra 1943.
12. Habjan Franc iz Luč, umorjen 25. oktobra 1943.
13. Potokar Janez iz Luč, umorjen 25. oktobra 1943.
14. Mehle Franc iz Luč, umorjen 25. oktobra 1943.
15. Zavržen Jože iz Boštanja, umorjen 25. oktobra 1943.
16. Zavržen Franc iz Boštanja, umorjen 25. oktbra 1943.
17. Okoren Anton, umorjen 22. oktobra 1943 v Jelendolu.
18. Javornik Alojzij iz Velikega Mlačeva, umorjen 22. oktobra 1943 v Jelendolu.
19. Javornik Martin iz Velikega Mlačeva, umorjen 22. oktobra 1943 v Jelendolu.
20. Rozman Anton, iz Velikega Mlačeva, umorjen 22. oktobra 1943 v Jelendolu.
21. Hren Martin iz Zagradca umorjen 22. oktobra 1943 v Jelendolu.
22. Rosi Jože iz Vel. Mlačeva, umorjen 22 oktobra 1943 v Grosupljem.
23. Verbič Albin iz Zgradca, umorjen 22. oktobra, 1943 v Grosupljem.
24. Mohar Jože iz Plešivice, umorjen 22. oktobra 1943, v Grosupljem.
25. Mohar Alojzij iz Plešivice, umorjen 22. oktobra 1943 V. Lašče..
26. Vrečar Alojzij iz Malega Mlačeva, umorjen maja 1944 pri Sv. Duhu.
27. Hrovar Franc iz Luč, ubit junija 1945 v Dobrepoljah;
28. Brlan Franc iz Luč, ubit junija 1945 v Dobrepoljah, ubita kot skrivača;
29. Mehle Alojzij iz Luč, ubit junija 1945 v Dobrepoljah;
30. Zaviršek Jože iz Luč, padel kot domobranec;
31. Rupnik Stane iz Luč, padel kot domobranec leta 1944;
32. Lohkar Karel iz Vel. Mlačeva, umorjen leta 1943;
33. Trontelj Stane z Blata, umorjen po partizanih 1942;
34. Trontelj Katarina, žena, umorjena po partizanih 1942;
35. Košakov Janez z Gatine, ubit od Nemcev leta 1943;
36. Novljan Janez, hlapec pri Adamičevih na Blatu, ubit v Jel. žlebu 1943.
37. Čelik Alojz z Gatine, padel kot domobranec leta 1944;
38. Rozman Helena iz Vel. Mlačeva, ubita 1944 v spopadu med domobranci;
39. Šipelj Anton iz Malega Mlačeva, umorjen 1943 v Grosupljem, zaklan;
40 Sever, po domače Kruljc iz M. Mlačeva, ubit 1943;
41. Rus Jože iz Žalne, padel kot prisilni mobiliziranec 1943;
42. Zupančič Janez iz Žalne, padel kot prisilni mobiliziranec 1943;
43. Javornik Martin iz Žalne, padel kot prisilni mobiliziranec leta 1943;
44. Šusteršič Jože iz Žalne, padel kot prisilni mobiliziranec leta 1943;
45. Bučar Martin iz V. Mlačeva, padel kot prisilni mobiliziranec leta 1943;
46. Svetek Franc iz Vel. Mlačeva, ubit v Kočveju 1943;
47. Flandar Leopold, fara Žalna, padel pri partizanih 1942, oče kot prisilni mobiliziranec;
48. Flander Polde, sin, odličen domobr. borec, [illegible] nec umorjen po partizanih. Mati je umrla naravne smrti—vsa družina izumrla.
49. Zajc Franc, fara Žalna, padel kot domobranec leta 1944;
50. Menart Franc, fara Žalna, umorjen leta 1942.

Na Rabu umrli:

51. Škrjanc Miha iz Zagradca, umrl leta 1942.
52. Škrjanc Ana iz Zagradca, umrla leta 1942.
53. Strah Jože iz Žalne, umrl leta 1942.
54. Močilar Maks iz Žalne, umrl leta 1942.
55. Janežič Franca iz Velikega Mlačeva, umrla leta 1942.

Izzvani od komunistov so Nemci dne 11. in 12. marca 1944 bombardirali Žalno. Žrtve:

56. Goršič Terezija iz Žalne, mati.
57. Goršič Terezija, iz Žalne, hči.
58. Goršč Lado iz Žalne.
59. Prijatelj Marija iz Žalne, mati.
60. Prijatelj Marija, hči.
61. Oven Anton iz Žalne.
62. Novljan Terezija iz Žalne.

Kot partizani so padli:

63. Habjan Franc iz Luč.
64. Mehle Jože iz Plešivice.
65. Žitnik Janez iz Žalne.
66. Mencin Alojzij iz Žalne.
67. Erjavec Jože iz Plešivice.
68. Miklič Vile iz Velikega Mlačeva.
69. Miklič Ludvik iz Velikega Mlačeva.
70. Miklič Alojzij iz Velikega Mlačeva.
71. Rus Jože iz Velikega Mlačeva.
72. Sedej Vinko iz Velikega Mlačeva.

Slovenska narodna vojska:

Prisilno vrnjenih v Titovo Jugoslavijo je bilo 115 vojakov iz naše fare. Vrnilo se jih je v domač kraj od vseh teh samo dvanajst vojakov, dva sta obsojena na 10 let prisilnega dela, eden na 7 let prisilnega dela, usoda enajstih je neznana, oseminosemdeset vojakov iz naše fare je bilo po dosedanjih poročilih ubitih v Hrastniku, kjer so jih zmetali v opuščen rudnik, Dobrepoljah, Ljubljani, Št. Vidu nad Ljubljano, Kočevju, Kočevskem Rogu in Celju. Le eden se je rešil.

Taka je danes slika naše fare. Tisoč sto nas je bilo tedaj, ko si zadnjič obiskal svoj rodni dom. V stotinah smo na begu pred smrtjo ali sužnostjo zapuščali svoje domove. Le nekaj nad sto nas se je rešilo v tujino. Zvon sv. Lovrenca pa poje mrtvaško pesem sto šestdesetim grobovom tvojih rojakov, grobovom razsejanim po slovenski zemlji — pri Sv. Duhu nad Višnjo goro, Čatežu, Jelenovem žlebu, v globinah opuščenega rudnika in sredi temnih kočevskih gozdov.

Ves slovenski narod ječi v nemi grozi in pričakuje vstajenja ali smrti.

Tebi, naš rojak onstran morja veljaj pozdrav umirajočega naroda.

"Ave, Louis Adamič, Sloveni morituri te salutant!" Slovenci gredoči v smrt Te pozdravljajo.

(Dalje prihodnjič.)

—o—

Gornja slika predstavlja predsednika Trumana v družbi dveh odličnih Francozov. Levi je Leon Blum, izredni francoski poslanec in desni pa je Henri Bonnet, francoski poslanik za Zed. države. Naloga obeh je, da dobita kako primerno posojilo od Zed. država za Francijo.

Hijacinte

Seveda so prvi znanilci pomladi zvončki, a prve cvetlice v letu, ki jih videvamo v izložbah, so pa le hijacinte.

Razcvitajo se v lepih pastelnih barvah, blesteče se dvigajo med suličastimi listi v rožasti, rumeni, svetlomodri in beli barvi in tratijo svoje življenje, med tem ko zunaj ljudje še drgetajo od mraza in hitijo po megleno-vlažnih cestah. Hijacinte nam vzbudijo slutnjo o pomladi, ki je še takrat daleč, daleč od nas. Pričarajo nam podobo, ki je še v naročju bodočnosti, torej nas malo varajo, pa saj same niso nič drugega kakor slepilo prirode. Svoj obstanek črpajo iz vrtnarske umetnosti in iz kurjave v cvetličnjakih. Njihovi starši v Jutrovi deželi, modre hijacinte, ki rastejo v Mali Aziji divje krog hiš, prav zdaj dvigajo svoje glavice iz čebulnic. Te so izšle naravnost iz prirode in prav nič ponarejenega ni na njih.

Hijacinta je šele v 17. stoletju prišla v Evropo. Kot prva jo je Holandska ljubeznivo sprejela v svojo deželo. Kmalu je postala ljubljenka Holandske, vendar ni imela nikdar na vesti mrtvih kakor tulipan, ki je povzročil "tulipansko morijo,'" ko so marsikateri tulipani dosegali blazno visoke cene, katerih ni blio moči vzdržati in je sledil bankrot bankrotu. Zdaj imamo kakih 500 vrst hijacint. Menda se je posrečilo vzrediti tudi črne hijacinte!

Hijacinta je dobila svoje ime po starodavni, staroveški bajki, ko je bog Apolon smrtno ranil svojega soigralca pri metanju diska in ga spremenil v cvetlico. Mrtvemu je bilo ime Hyakinthos, in cvetlica se po njem zove hijacinta. Toda, kdo pomisli na to, ko se skloni k cvetlici in poduha njen omamljivi vonj?

—o—

Indijanska označba mesecev

Ameriški Indijanci imenujejo 12 mesecev leta sledeče: mrzli mesec, lačni mesec, vranji mesec, travni mesec, sejalni mesec, rožni mesec, gromovni mesec, mesec zelene koruze, mesec žetve, lovski mesec, mesec slane in dolgonočni mesec.

Pokušanje

Neki danski polkovnik je bil v službi jako strog, pazil je natančno na red in se je o vsem osebno prepričal. Tako se je brigal tudi za hrano moštva in je pazil na to, da je vsak vojak dobil dobro in zadostno hrano. Včasih je opoldne hodil z žlico okoli in je kot prvi pokusil juho.

Na takem pregledu je nekoč opoldne srečal dva vojaka, ki sta nesla poln kotel.

Takoj je polkovnik ukazal, nja se ustavita, vzel žlico iz žepa, zajel v kotel, nesel v usta in požrl. Tedajci je zarohnel: "Ali naj bo to juha" To je vendar slabše ko voda! Odgovorita mi, vražja mazača! Kaj je to?"

Tedaj je eden od njiju zajecljal, tresoč se po vsem telesu: "Pomije, gospod polkovnik!"

DELO DOBIJO

Delajte v

MODERNEM POSLOPJU

THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje žensko za hišno znaženje poslopij v mestu

Stalno delo — dobra plača

Poln ali delni čas

6 večerov v tednu

od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v Employment Office 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zj. do 5 pop. vsak dan razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Polišerji, Buferji Color Bufferji

Izkušeni na monterskih medenih predmetih

Plača od kosa

Republic Brass Co.

1623 E. 45. St.

Severno od Payne

(72)

ženska dobi delo

ženska srednjih let dobi delo za pomoč pri gospodinjstvu v župnišču. Za naslov vprašajte v uredništvu tega lista. (72)

MALI OGLASI

Ledenica naprodaj

Proda se dobro ohranjena Frigidaire ledenica in lijak (drainboard sink). Vprašajte na 1139 Norwood Rd. (72)

Stroj kupim

Rad bi kupil dobro ohranjen stroj za rezanje trave. Kdor bi ga rad prodal, naj sporoči ime in naslov v urad tega lista. (x)

Farma naprodaj

Naprodaj je farma, obsegajoča 81½ akrov, 4 akri sadnega drevja, 6 akrov grozdja, hiša skoro nova, vse orodje, 8 glav živine. Vprašajte pri Anton Seliškarju, Ledge Road, R. F. D. 2, South Madison, Ohio. (71-

GARANTIRANO popravilo na vašem šivalnem stroju po veteranu, ki ima 14 let izkušnje.
Če pridemo na dom $1.00.
Zvečer in v nedeljo $1.25.
ALLIANCE SEWING MACHINE
15823 Arcade Ave.
KE 5557

Slovensko-ameriška Kuharica se sedaj dobi v Clevelandu

Dobite jo v pisarni August Kollander, 6419 St. Clair Ave. ter pri Jožetu Grdini, 6113 St. Clair Ave. Oba imata knjige v zalogi in bosta rada postregla rojakinjam, ki želijo imeti to lepo, veliko in koristno knjigo. (Mon.Wed-x)

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Saluj-harum pa potrebuje kruha, a kruh se služi z delom. V Saluj-harumu je vse modro urejeno. Saluj-harum gradi državi ceste, mostove in hiše, urejuje reke, suši močvirja, a ima tudi orne zemlje, da si seje kruh. Toliko in toliko vrat je odprtih za temi, ki so odšli na delo, a še več jih je ostalo zaprtih; kajti nebroj je še številk v Saluj-harumu, ki bi šle tako silno rade na delo, a ne smejo, niso še dovolj godne.

Velij spi kar naprej, Bran se spenja k oknu, Tine se je umiril in vdal. Vid je še nemiren. — Bi hotel to, si želi ono? Zelo se zavzemajo zanj. — Ne, ne mara nič, samo k očetu naj ga puste.—H kakšnemu očetu? Nu, očeta ima tu. — Katera številka? — Številka? — Težko bo ustreči, ker novincem ni dovoljeno občevanje s številjkami. Sicer pa bodo še videli, kaj bo rekla uprava.

Vid pa ni odnehal. In ko jih je naslednji dan zopet opomnil, so polagoma privolili. Izjemoma dovolijo, toda samo za mimogrede opoldne, ko se vrnejo številke z dela. Katera številka je? —Težavno vprašanje, kako naj Vid to ve? Nu, ne stori nič, ga bodo že našli.

Še preden je prihrumela delavska vojska, je že privedla straža Vida dol na hodnik In ko so se usule številke skozi dvorišče proti notranjim vratom, tedaj je Vid uvidel, da bo težavno, ujeti pravo številko. In res, povodenj je hrumela mimo. Kdo bi se menil za očeta ali sina, ko so pa gladni, da jim kruli po trebuhu, v obednici pa čaka zakuhana plaža. S kratkim, a naglim korakom so drseli mimo, Vid pa lovil ozraze; oziral se le po belih, in ker so bili ti v manjšini med temnimi, je bilo Vidu toliko laže. Zdajci se je nekdo nasmehnil in se izrinil iz gneče. Poglajnov Jernejec! Prijazno si sežeta v roko in se gledata kakor zvesta tovariša iz dalnjih krajev. Zelo je videti zdelan Jernejec pa škrbav je, in videti je, da mu je mučno pred prijateljem, kajti roko si drži pred usti.

"Čakaš na očeta? Tu jih ne bo, so med orači, tu smo sami cestni kovači"

"Kako med orači!"

"V krdelu, ki dela na polju. Tudi moj oče so tam. Glej, zdaj prihajajo zidarji, za orače pa ne vem, morda so že prišli."

Zidarji se usipajo noter. Tiselj stisne Vidu roko; skuša se malo nasmehati in drsa dalje. Brado ima tako čudno oškrbano.

"Deset let je dobil," pripomni Jernejec.

"Deset let — zakaj " se čudi Vid.

"Tega niti sam ne ve."

"In ti?"

"Sedem."

"Sedem let ? Čemu?"

"Ne vem. Oče šest let, tri mesece in tri dni."

"Pa Jože in Jakob?"

Jernejec povesi glavo.

"Je bilo res?"

"Res, res" zavzdihne. "Saj oče tudi ne bodo prestali. Tisto jih je strlo."

Iz podzemlja so privlekli številko. Dobesedno vlekli so nekega moža navzgor po stopnicah. Fanta sta gledala človeka, ki ga niso več noge držale. Pijan je, ka-li, si misli Vid.

"Gropec!" šepne Jernejec. "Nekje od Svitana doma, kopico otrok ima Ni še sojen, pravijo, a skoro sleherni dan ga vlačijo tu mimo."

Niso se bili dobro odšli s tem, ko že priženo drugega gor. Ta je še mlad, gosposkega obraza, a kar moško stopa pred paznikom pa mrko gleda predse, naravnost v prezir vsemu svetu.

"Ta je pa dijak Jelenec," pripomni Jernejec Vidu. "To ti je pogumen, srčen dečko, izpod Vrhuja doma. Dvajset let je dobil, pravijo."

"Dvajset let!" se zgrozi Vid.

Nek sušičen fant pokašljuje mimo. Obraz kakor otrok, čisto mlad, oči pa že ugasle, a noge mu klecajo, komaj jih vleče za sabo.

"Bajt, dijak," šepne Jernejc. "Jetičen, a grdo ravnajo z njim, toda nihče ne ve, čemu,"

Od nasprotne strani priženejo nekega temnega. Ko stopa mimo, Jernnejcu nekam razborito pomežikne.

"Glej tega," dregne Jernejec Vida. "Pred dobrim tednom je bil še paznik, prav pri našem krdelu, zdaj ga pa gonijo kakor črno živino iz temnice v temnico. Dvema je bil pomagal k begu. Še tisto uro so ulovili oba. Nič lažjega na svetu kot ujeti številko iz tega prekletega zidovja! Zdaj sta doli in nikoli več ne bosta videla belega dne. Ti temni so dobri ko kruh; zarotili so se bili proti zlu, zato so tu, kakor mi. Glej, zopet ga ženejo dol."

"Kaj pa je doli?"

"Doli? Ne veš? Hm, ognjišča, kopeli, temnice."

Nekaj številk je drselo mimo. "Glej jih, iz Cvitne nižine so. Levi zadaj je učitelj z Vidovega polja, da je snoval zaroto, a je bil izdan. Desni poleg njega je župnik iz Svitja ob Suminji. Tudi ta je v krdelu zidarjev. Zelo preudaren in blag.

V dvorišče se je usulo krdelo številk.

"No, zdaj prihajajo orači," reče Jernejec.

Po večim starikavo betežni ljudje sopihajo noter. Med poslednjimi stopicata Živoj in Poglajen. Jernejec se pridruži očetu in ga odvede k obedu, Vid pa objame Živoja za roko.

"Oče!"

Živoj pomežika, ne more se tako hitro razgledati. Potem pa obesi oči na sina: motri mu obraz, glavo, gleda dol po životu, gleda svoje edino upanje, in ko uzre končno tudi tisto spodaj na nogah, tedaj mu nasloni glavo na prsi in milo zastoka: "Sin — moj sin!" Poslednja iskra mu je umrla, nič več ni ostalo zanj zunaj v svetu.

Vidu je bilo težko. Jokati ni mogel, govoriti ne; saj ni mogel zajeti nobene besede, niti vzdiha, čisto top je bil in kakor svinec težko mu je ležalo na prshi. In vendar, nekam treba kreniti, paznik se je že naveličal stati tu, že mrmra.

"Hodite vsak dan na delo, oče?" vpraša, samo da premakne besedo.

"Vsak dan."

"Oni dan pa niste šli?"

"Kdaj? Ko ste prišli vi? Ne, tisti dan je bila nedelja."

"Nedelja? — Pa kako, delate na polju? Trpite?"

"Trpim? Na njivah je nekako znosneje kot je bilo na cesti. Živine nimamo, živina smo mi, orjemo sami. Pa so tako dobre te živali, pomagajo druga drugi; iz Milave, od Šuminje ali pa ti temni, vseeno; čim več let ima prisojenih, čim večja žival, tem boljši je, vse ti da iz sebe. Živali — sami bratje! S Poglajnom sva si najbližja, obema hkrati se bo izteklo."

"To je še dobro," prikima Vid pa motri na očetovih prsih številke: 2768.

"Dobro, dobro, če se bo izteklo," poprijema stari. "A kdaj se bo izteklo tebi in vam štirim? O, sirote uboge!"

"No, če se drugim, se bo tudi nam," pripomni sin.

"E, težke, težke stvari smo slišali!" zavzdihne stari. Nato približa usta sinu čisto k obrazu pa šepne sikaje: "Beži, Vid! Rečem ti: pobegni! Drugega ti ne želim, Vid, ti ne morem želiti boljšega, sin, samo to, če le moreš."

Paznik je pristopil in prijel Vida za roko. Bilo mu je dovolj. Nevoljen ju je strgal narazen pa odvedel Vida gor.

Jesti, jesti, piti, spočiti se! Nikake sile ni bilo novim številkam. Le to, da so bili opredeljeni in osamljeni v celicah, drugega skoro ne bi pogrešali. Je pa bilo tudi to modro urejeno, kajti druščina bi morda le ne vplivala pravilno na [illegible]

(Dalje prihodnjič)

Bivši župan mesta N[illegible] York, Fiorello H. La Gu[illegible]dia je bil imenovan [illegible]kom United Nations R[illegible]an Rehabilitation Ad[illegible]stration (UNRRA). On [illegible] nadomestil Herbert H. Le[illegible]man-a, ki je odstopil [illegible] slabega zdravja. Letna [illegible]ča znaša $15,000, kar [illegible] bivši načelnik tega [illegible] Lehman vselej vrnil [illegible] v blagajno te organiz[illegible]

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd. se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874

19001 KILDEER AVE.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA SOPROGA IN IN OČETA

Andrew Knauss

ki je v Bogu zaspal večno spanje dne 10. aprila 1943.

Tri leta je že minilo,
od bridkega spomina dne,
ko Bog poklical Te k sebi je,
dragi soprog in ljubljeni oče.

Pa mi Te nismo pozabili,
v srcih živi še blag spomin,
počivaj mirno, soprog in oče,
in prosi pri Bogu za nas.

Žalujoči ostali:

SOPROGA in OTROCI.

Cleveland, O. 10. aprila 1946.

SKEBE PLUMBING & HEATING CO.

NOV PROSTOR

653 E. 152nd Street, vogal Saranac Rd.

KOMPLETNA ZALOGA MONTERSKIH IN GRELNIH PREDMETOV

Nadomestimo vodne cevi z bakrenimi.

Čistimo odvodne kanale z elektriko.

Vse delo narejeno po licenziranih mehanikih.

Pokličite GL 2363

Stanovanje KE 4614

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorce papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628

Mi lahko popravimo!

VSEH VRST IGRALNIH STROJEV ZA PLOŠČE NAPRODAJ

VSEH VRST PREMENJAL CEV ZA PLOŠČE POPRAVIMO

Popravilo radijev, pralnikov in čistilcev je naš stroka. Nobeno delo ni preveliko ali premajhno za naše eksperte. Naj bo s strojem karkoli narobe, mi ga lahko popravimo.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave. EN 4808

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi in ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABLJENEGA IN NEPOZABNEGA OČETA

Mike Suhadolc

ki je v Bogu za vedno zaspal dne 10. aprila 1945.

Eno leto je že minulo,
kar Vas več med nami ni,
a nismo Vas še pozabili,
v srcih živi blag spomin.

Z bogom Vam sedaj želimo,
na grob Vaš spomini hite,
počivajte mirno, dragi oče
in plačilo božje uživajte.

Žalujoči ostali:

JULIA SHUSTER in THERESA GRIBBON, hčeri;
MICHAEL, sin:

Cleveland, O., 10. aprila 1946.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABLJENEGA IN ISKRENO LJUBLJENEGA OČETA

Frank Koščak

ki ga je Bog poklical k sebi dne 10. aprila 1945.

Eno leto je že minilo,
ko zapustili solzno ste dolino,
kar od nas Vas je ločila
na božji klic nemila smrt.

Tu ostali Vam želimo
večno milost in plačilo,
večna luč naj Vam sveti,
dokler nas ne združi Bog.

Žalujoči ostali:

ROSE MARKOVIC, ANN BIZJAK in MARY KOSCAK, hčere;
FRANK, sin.

Cleveland, O., 10. aprila 1946.

NOVICE -- z vsega sveta

NOVICE -- ki jih potrebujete

NOVICE -- ki jih dobite še sveže

NOVICE -- popolnoma nepristranske

NOVICE -- kolikor mogoče originalne

NOVICE -- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

Nove plošče!

Pravkar smo prejeli nove gramofonske plošče, za katere je igral Kušarjev orkester in sicer:

410 POMLADANSKA POLKA
BELE ROŽE, valček, pojeta Gregory-Urbančič.
411 PRILJUBLJENA POLKA
PO POLJ SVA SE SPREHAJALA, valček, pojeta Gregory-Urbančič.
412 DEKLETOVA TOŽBA, valček, pojeta Gregory-Urbančič.
VESELI TOVARIŠI, polka.

V zalogi imamo še več drugih plošč. Cena 75c.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O

JOHN SUSNIK, lastnik

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **$2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.